

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Et Brevis Declaratio Viæ Spiritvalis

Palma, Luis de la

Antverpiae, 1637

Declaratio textus de eodem examine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50934)

de atque præcedentis examina inuicem ; considerans , ecquid sibi emendationis interuenerit.

Quarta, ut, collatis Hebdomadarum duarum inter se examinibus, pari modo factæ vel omiffæ emendationis rationem habeat.

Item notandum est ex sequentibus figuris, primam ceteris longiorem deputari diei primæ, puta Dominica; secundam verò diei Lunæ paulò breuiorem, & ita deinceps: cùm par sit diminui in dies erratorum numerum.

Declaratio textus.

VT Exercitia nostra spiritualia prouehant deuotionem, & pios sensus gignant, succedere iis debent bona desideria, desiderijs sanæ electiones, proposita & conclusiones, hisce autem executio: cui dæmon nouas solet opponere difficultates & impedimenta,
eò

è quòd sine illâ Exercitia nostra futura sint velut arbor foliis quidem virentibus floribusque plena, sed congelata, & fiderata, atque adeò fructum non proferens opportunum aut maturum.

Exercitium proximum maximeque coniunctum executioni est examen particulare.

Primò, Quia Exercitium illud tendit ad eradicandos defectus, vel ad virtutes singulares hîc & nunc & hoc modo proferendas: nam, vt dicit Philosophus, actiones nostræ circa particularia versantur. Et quia examinis particularis materia res vna sola & singularis est, ideò omnis vis animæ, sollicitudo & attentio magis sunt collecta. Et cum defectus ille particularis sit radix multorum aliorum, euulsâ radice, omnes etiam rami concidant necesse est: sicque examinis particularis materia planè accommodata est propositis debitæ executioni mandandis.

Secundò, Forma etiam huius Exercitij consistit in solâ executione: per-

O ; inde

inde namque est atque proponere talis verbi gratiâ vitij emendationem, incedere sollicitum & vigilem, ne in illud labatur; reprimere se, mortificare se, tali verbi gratiâ occasione exigere à se rationem & numerum lapsuum, illudque totidem punctis in libro notare, vnius diei errata cum alterius conferre, vnde patet, finem huius Exercitij consistere in actuali defectuum emendatione, & particularis alicuius siue vitij siue peccati, siue rei extirpatione. Et quia nullus vmquam hoc Exercitium tam particulariter tractauit quàm S. Pater noster, ideò videtur hoc medium proprium esse hominum nostræ SOCIETATIS, eiusque spiritui accommodatissimum, qui potius in mortificatione solidarumque virtutum exercitio, quàm in aliis deuotionibus apparentibus & peregrinis, consistit.

Huius Exercitij materiam difficile assignare; ad tria tamen capita reduci potest.

Primum est, Quoduis vitium naturale

turale aut morale contra Dei præcepta, vel Regulas & ordinationes, vel contra perfectionem alicuius virtutis; vel mali habitus, praua inclinatio, aut naturalis passio, & tandem quidquid emendari potest, est materia examinis particularis: quod quando fit circa huiusmodi vitia, debet esse instar præcepti negatiui, quo quis ab omnibus illis abstineat.

Secundum est, Explere Exercitia vel actus virtutum, quos vel præcepto, vel Regulâ vel instructione aliquâ docemur: quæ omnia, quia præcepti sunt affirmatiui, examinabis, an ea facias, quando, quomodo, & quoties præcipiuntur aut præscribuntur. Et hoc perinde est, ac examinare, ne in illa impingas. Et hæc est forma examinis, quod S. Pater noster iis præscribit qui Exercitia faciunt circa negligentias & defectus in materiâ additionum.

Tertium est, Sicut scriptæ sunt additiones & instructiones pro Exercitiis spiritualibus, sic easdem singuli sibi

possunt præscribere circa alias virtutes, hoc est, quoties, quâ ratione aut modo in iis se exercere debeant; & ad hoc examen particulare adhibere, ut tot & tales actus exercent in materiali virtutis, examinando & notando defectus in eius executione commissos.

Ut autem benè & prudenter materiam examinis particularis quis eligat, subiungentur postmodum aliquot circa hoc Regulæ.

Forma huius examinis, & modus corrigendi defectus non consistit in actu suspensione; nec in subitâ aliquâ mutatione, quâ quis vno velut impetu illos extinguere, & subitò inclinationum naturalium torrentem sistere velit: hæc enim nimis violenta sunt, nec tanta aut tam solida ex iis emendatio, quanta sanitatis iactura prouenire solet; sed modus ille magis familiaris, hominiquè conueniens sit necesse est, verbi gratiâ proponendo & executioni mandando, cadendo & surgendo, pugnando

gnando & expugnando prauam aliquam consuetudinem. in quem finem seruanda sequentia.

Manè proponat sibi materiam aliquam particularem; & ne animum despondeat, si fortè pugna diuturnâ, & occasiones multæ animo eius obiiciantur: breue sibi tempus proponat, verbi gratiâ, propositum excitet à matutino tempore vsque ad meridiem tantum, & non vltra, & à meridie vsque ad vesperam, statuendo diligenter sibi cauere hodiernâ die, non coniiciendo oculos in crastinum.

Interdiu sollicitus sit ne labatur: & si aliquoties errare contigerit, tantum absit vt animum despondeat, quin potiùs occasionem sumat noua proposita excitandi (qualia enim sunt proposita, talis solet esse profectus;) ita vt toties renouanda sint proposita, quoties in defectum labi contigerit.

Meridie ergo se examinet per quinque illa Puncta quæ examini generali sunt assignata, & tum iterum noua in

tempus vespertinum proposita excitet; & quoties errare contigerit, toties id in libello, quem ad hoc paratum habeat, eâ distinctione notet, vt vespertinum tempus cum matutino, vnum diem cum altero, septimanam cum septimanâ, & mensem cum mense conferre possit: sibiq̄ue persuadeat, considerationem eam defectuum tam particularem, & quotidianam illam sollicitudinem, multum factura ad quosuis etiam defectus facillè eradicandos.

Hinc sequitur, quòd omnes in hoc Exercitium incumbere debeant tam rudes & stupidi, quàm ingeniosi & magnæ capacitatis; tam qui contenti ordinario viuendi modo sunt, quàm qui ad perfectionem adspirant; tam incipientes & imperfecti, quàm qui multum profecerunt, omnemq̄ue, quæ in hac mortali vitâ haberi potest, perfectionem iam sunt consecuti: quia Exercitij huius forma facilis est, & fructus non exiguus, eiusq̄ue materia magnam

gnam habet latitudinem , omnesque status comprehendit.

Tempus istius examinis aliqui iudicant assignandum esse meridianum & vespertinum, vt S. Pater noster ipse declarat, quodque examini generali iungi debeat. Alij iudicant, valde inconueniens esse, vtrumque illud examen, generale & particulare, eodem tempore confundere, & asserunt, fore occasionem vt neutrum bene fiat ; ideoque particulare examen fieri debere meridie, & generale vesperi. Quod fundatur in verbis Constitutionum Par. 4. cap. 4. §. 3. vbi præcipitur, vt tempus detur *examinandis bis quotidie suis conscientis*, & in 4. Congreg. c. 6. vbi hoc sic declaratur : *Consuetudo orandi in SOCIETATE quotidie per horam integram, præter tempus duplicis examinis quotidiani, tamquam pia & salutaris, &c.* vbi verbum hoc *duplicis examinis* non solum tempora duo designat, sed & duplicem modum examinandi. Et quod S. Pater noster ait, particulare
examen

examen fieri debere meridie & vesperi, intelligatur hoc tempore Exercitiorum. qua in re quisque more suo pergat, ita tamen ut neutrum omittat examen. Certum est, quod examen particulare exactius fiet, si diuerso fiat tempore.

Regulae aliquot ad materiam examinis particularis eligendam.

Materia examinis particularis, ut dictum est, reducitur ad tria Capita: quæ sunt, corrigere defectus, Exercitia spiritualia accuratè facere, exercere se in aliquibus actibus virtutum. Et quia Exercitia spiritualia multiplicia sunt, & quæque virtus aut vitium suos actus, tamquam diuersos ramos, habet, notandum est, non omnes simul sumendos esse, quod confusio- nem pareret, sed materia talis, & ita determinata & particularis sit, ut singuli ita eam ad manum habeant, ut numerare possint vices quibus hunc
vel